

สรุป

เหตุการณ์อุบัติเหตุ
สารเคมีรั่วไหลของ

บริษัท อติตยา เบริลล่า จำกัด

ข้อมูลจากการลงพื้นที่ตรวจสอบ
เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๓

สรุป

เหตุการณ์

ภาพจำลอง

พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ

คำให้การ

วิเคราะห์มาตรการ

ตามอีไอเอ

ข้อเสนอแนะ

U รัชทอติดยา เบอร์ล่า เคมิคัลส์ (ประเทศไทย) จำกัด ตั้งอยู่เลขที่ ๓ ซอยจี-๒ ถ.ปภกรณ์สงครามระหาราษฎร์ ต.ห้วยโป่ง อ.เมือง จ.ระยอง ๒๑๑๕๐ นิคมเหมราชตะวันออก (มาบตาพุด) เป็นโรงงานที่ผลิตสารเคมีหลายชนิด ได้แก่ Epichlorhydrin, Chlorine, Sodium hydroxide และ Hydrochloric acid

วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๓ ได้เกิดเหตุการณ์การรั่วไหลของโซเดียม ไฮโปคลอไรท์ (NaOCl)^๒ จากการแตกของถังเก็บกัก บริษัทให้ข้อมูลว่าเหตุเกิดเฉพาะพื้นที่ถังกักเก็บสารไม่ได้เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตปกติของโรงงาน^๓

แต่สถานการณ์ที่ทราบมีการซ้ำซ้อน

ถังสารโซเดียมไฮโปคลอไรท์ ล้มกระแทกกับกำแพงซีเมนต์แล้วแตกกระแทกท่อกรดไฮโดรคลอริก ทำให้ ๒ สารทำปฏิกิริยา เกิดตามสมการ

ผลลัพธ์ที่ได้คือ ก๊าซคลอรีน (Cl₂) ซึ่งเป็นก๊าซสีเหลืองเขียวที่มีกลิ่นฉุนเฉพาะตัว และมีผลกระทบต่อระบบทางเดินหายใจ

ในวันเดียวกันนี้ การนิคมฯ ได้มีคำสั่งเลขที่ ออก ๕๑๐๘.๓./๓๒ ให้รัชทอติดยา เบอร์ล่า เคมิคัลส์ (ประเทศไทย) จำกัด ระงับการประกอบกิจการ

^๑วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ เวลา ๐๕.๔๐ น. เกิดเหตุการณ์ก๊าซคลอรีนรั่วไหลเป็นเหตุให้พนักงานของบริษัทผู้รับเหมาที่กำลังจะเข้าไปปฏิบัติงานในโรงงานบาดเจ็บ ๓ ราย

^๒อันตรายต่อสุขภาพอนามัย (Health effect) การหายใจเข้าไปจะทำให้เกิดการระคายเคืองต่อเยื่อเมือกของทางเดินหายใจ การสัมผัสผู้ถูกผิวหนังจะทำให้เกิดการระคายเคืองปานกลาง และเกิดผื่นแดงบนผิวหนัง การกินหรือกลืนเข้าไปจะทำให้เกิดการระคายเคืองต่อเยื่อที่ปากและลำคอ เกิดอาการปวดท้องและแผลเปื่อย การสัมผัสผู้ถูกตาจะทำให้เกิดการระคายเคืองอย่างแรง สารนี้มีผลทำลายปอด ทรวงอกและระบบหายใจ ผิวหนัง (อ้างอิงจาก ศูนย์ข้อมูลวัตถุอันตราย และเคมีภัณฑ์ (chemical data bank) กรมควบคุมมลพิษ เอกสารข้อมูลความปลอดภัยเคมีภัณฑ์ (MSDS)

^๓เอกสารเลขที่ ABCT/53-079

วิเคราะห์มาตรการตามอีไอเอ

จากการศึกษาและทบทวนรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของโรงงานผลิตคลอรีนไฮไดรเจน บ. อาติตยา เบริลล่า เคมีส์ (ประเทศไทย) จำกัด จำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่

- รายงานฉบับสมบูรณ์ การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการขยายกำลังการผลิตโรงงานผลิตคลอรีนไฮไดรเจน (ผ่านการเห็นชอบเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๔๙)
- รายงานฉบับสมบูรณ์ การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการ โครงการหน่วยผลิตอีพิคลอไรด์ไฮไดรเจนร่อง (ECH Pilot Plant) (ผ่านการเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๑)
- รายงานฉบับสมบูรณ์ การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการ โรงงานผลิตคลอรีนไฮไดรเจน และเอพิคลอไรด์ไฮไดรเจน ภายใต้โครงการติดตั้ง Chlorine vaporizer, Wet scrubber ของ HCL Section และการปรับเปลี่ยนขนาดถังบรรจุคลอรีนเหลว (ผ่านการเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๒)

สรุปได้ดังนี้

• รายละเอียดโครงการ

- โรงงานได้ดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์ต่างๆ จาก ๒ สายการผลิตหลัก ประกอบด้วยสายการผลิตของโรงงานคลอรีนไฮไดรเจน (Chlor-Alkali) และสายการผลิตของโรงงานเอพิคลอไรด์ไฮไดรเจน (Epichlorohydrin, ECH) เริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๔๑
- ไข่เค็มไฮโปคลอไรต์ (NaOCl) ซึ่งเป็นสารเคมีที่เกิดการรั่วไหลเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๓ เป็นผลิตภัณฑ์พลอยได้ (by product) ไม่มีสี เกิดจากการดูดซับก๊าซคลอรีนด้วยไข่เค็มไฮดรอกไซด์ (NaOH) ถูกเก็บไว้ในถังไฟเบอร์กลาสขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๓.๘ ม. สูง ๘.๕๕ ม. ปริมาณเก็บเก็บ ๙๖ ตัน/วัน จำนวน ๒ ถัง เพื่อนำไปจำหน่ายให้กับลูกค้าต่อไป ปัจจุบันมีกำลังการผลิต ๓๖,๐๐๐ ตัน/ปี

• ผลการศึกษาระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ข้อมูลการตามอีไอเอ

จากการประเมินความเสี่ยงและอันตรายร้ายแรงของสารเคมี พบว่า

- มีการศึกษาเหตุการณ์อันตรายร้ายแรงที่เคยเกิดขึ้นในอดีต โดยเฉพาะกรณีที่เกิดจากเหตุระเบิด และเลือกเฉพาะสารเคมีบางชนิดที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์หลักของโครงการจำนวน ๗ ชนิด
- การทบทวนรายละเอียดโครงการ เลือกพิจารณาเฉพาะส่วนที่เป็นกระบวนการผลิต ดังกับวัสดุดิบและผลิตภัณฑ์หลักของโครงการ แต่ไม่ได้ครอบคลุมวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ทุกชนิด รวมทั้งถังเก็บ NaOCl ซึ่งเป็น by-product จากโครงการด้วย
- เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาการกักตุนของถังซึ่งอันตรายร้ายแรง พิจารณาจาก

- คุณสมบัติที่ป้อนอันตรายของสารเคมี โดยดูข้อมูลจาก MSDS และ Chemical Database-Response Information Data Sheet โดยมีสารเคมีที่กำหนดให้เป็นสารอันตรายอยู่เพียง ๗ ชนิด ได้แก่ ๑) คลอโรรีน ๒) ไฮโดรเจนไฮดรอกไซด์ ๓) กรดไฮโดรคลอริก ๔) โพธิโซลีน ๕) ก๊าซไฮโดรเจน ๖) Allyl Chloride ๗) Epichlorohydrin
- ปริมาณของสารเคมีที่สัมผัสอาจอันตราย และเหตุที่นำมา อาทิ ผลจากการกักเก็บ
- จำแนกอันตรายร้ายแรงโดยวิธี HAZOP Study (Hazard and Operability Study) ซึ่งเป็นวิธีจำแนกอันตรายจากการดำเนินงานทั่วไปในอุตสาหกรรมและผู้ควบคุมการผลิต

นำมาซึ่งการวิเคราะห์ความเสี่ยงปริมาณเฉพาะบริเวณถังเก็บคลอรีนและคลอรีนไฮไดรเจน

Allyl Chloride

- ไม่มีการประเมินผลกระทบ และไม่มีการกำหนดมาตรการป้องกันหรือเฝ้าระวัง รวมทั้งแผนรับมือจากการเกิดอุบัติเหตุสารเคมีในส่วนของการผลิตและกักเก็บสาร NaOCl

ในการวางแผนฉุกเฉินและกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขในกรณีการเกิดอุบัติเหตุสารเคมี มุ่งเน้นกลุ่มเสี่ยงเพียง ๒ กลุ่มด้วยกันคือ ๑) ชุมชน และ ๒) พนักงานในโรงงาน ส่วนกลุ่มของโรงงานใกล้เคียงแม้ว่าจะมีการประเมินและคาดการณ์ว่าอาจได้รับผลกระทบจากอุบัติเหตุสารเคมี แต่ยังไม่มีการจัดการในการสื่อสาร และแผนฉุกเฉินอย่างชัดเจน และไม่มีการแจ้งให้หน่วยงานสาธารณสุขเตรียมรับมือกับกลุ่มเสี่ยงนี้

ประเด็น

๑. การประเมินความเสี่ยงและอันตรายร้ายแรง

๒. การพิจารณาความเสี่ยงในการประเมินความเสี่ยงและอันตรายร้ายแรง

ข้อมูลการตรวจวิเคราะห์ NaOCl^๔

ภายหลังจากโครงการขยายกำลังการผลิต ทำให้มีการผลิต NaOCl เพิ่มขึ้นจากเดิม ๒๕,๐๐๐ ตัน/ปี เป็น ๓๖,๐๐๐ ตัน/ปี แต่ในรายงานอีไอเอ ไม่มีการประเมินความเสี่ยง และกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงและมาตรการรับมือผู้ได้รับผลกระทบจำนวนมากจากการรั่วไหลของสาร NaOCl

ข้อเสนอแนะต่อระบบอีไอเอ และต่อโครงการ

- ให้มีการพิจารณาบทบาทหน่วยงาน และเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินอันตรายร้ายแรง
- ต้องประเมินความเสี่ยงและอันตรายร้ายแรงของสารเคมีทุกชนิดให้ครบถ้วน (ไม่จำกัดเฉพาะวัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์หลัก) ทั้งในส่วนของการผลิต การกักเก็บ การกำจัดและการขนส่ง
- ในการประเมินผลกระทบจากอุบัติเหตุสารเคมี ให้นำข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุสารเคมีในประเทศ โดยเฉพาะกรณีที่เกิดขึ้นในพื้นที่ มาพิจารณาด้วย
- กำหนดมาตรการป้องกัน เฝ้าระวัง และรับมือกับอุบัติเหตุสารเคมีทุกชนิด (ไม่จำกัดเฉพาะวัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์หลัก) ทั้งในส่วนของการผลิต การกักเก็บ การกำจัดและการขนส่ง
- กำหนดให้ผู้จัดการติดตามตรวจสอบ ประสิทธิภาพและความเพียงพอของมาตรการป้องกันและลดผลกระทบจากอุบัติเหตุสารเคมี

๑. ในภาพประเมินและคาดการณ์ผลกระทบ ต้องมีการพิจารณาความเสี่ยงให้ครบถ้วน และจำแนกกลุ่มเสี่ยงออกเป็นกลุ่มทั่วไป และกลุ่มที่มีความเปราะบางเป็นพิเศษ เช่น เด็ก ผู้สูงอายุ

^๔จากการลงพื้นที่สอบถามข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๓

ประเด็น	ข้อมูลรายการยาอีโอเอ	ข้อมูลการวิเคราะห์ผลของสาร NaOCl	ข้อมูลแนวระบอบีโอเอ และต่อโครงการ
๓. การประเมินผลกระทบบ้านสาธารณสุข อาชีวอนามัยและความปลอดภัย	มีเฉพาะการประเมินผลกระทบบนที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินการด้านโครงการต่อสุขภาพประชาชน และพนักงาน แต่ไม่มีศึกษาและประเมินผลกระทบบนจากโครงการต่อความปลอดภัยของสถานพยาบาล ทั้งในกรณีที่มีการดำเนินโครงการปกติ และในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉิน	เมื่อเกิดเหตุขึ้น ทางโรงพยาบาลมีสถานที่และบุคลากรไม่เพียงพอในการรับมือกับอุบัติเหตุจากสารเคมี	หญิงมีครรภ์ ผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัว เป็นต้น ๒. วางมาตรการเฝ้าระวังป้องกัน และรับมือกับภาวะเกิดอุบัติเหตุสารเคมีให้ชัดเจน รวมทั้งมีการซ้อมแผนฉุกเฉินร่วมกันในทุกกลุ่ม
๔. จำนวนถัง NaOCl ในโรงงาน	จากกรายงานอีโอเอ พบว่า NaOCl จะถูกเก็บสำรองไว้ในถังไฟเบอร์กลาส ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๓.๘ เมตร สูง ๔.๘ เมตร ความจุ ๑๐๐ ลิบ.ม. ตั้งอยู่บนฐานคอนกรีตขนาด ๑๕x๔.๕x๑.๕ ลิบ.ม. จำนวน ๒ ถัง	ทั้งหมดยังคงมีปริมาณเพียงพอสำหรับใช้สำหรับทำความสะอาดพื้นที่ที่เกิดเหตุ	โครงการประเมินผลกระทบบนที่สอดคล้องตามเงื่อนไขของหน่วยงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม (ตม.) ที่กำหนดไว้ในหนังสือเห็นชอบต่อรายงานอีโอเอ ของโครงการ หากมีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการ ซึ่งแตกต่างจากที่นำเสนอไว้ในรายงานบริษัทฯ ให้เสนอรายละเอียดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ให้ตม. ให้ความเห็นชอบทางด้านสิ่งแวดล้อม ก่อนดำเนินการเปลี่ยนแปลง
๕. แผนสื่อสารกรณีฉุกเฉิน	- ในกรณีที่โรงงานเกิดเหตุภาวะฉุกเฉินในพื้นที่โครงการ จะมีการติดต่อประสานงานเพื่อขอความช่วยเหลือจากโรงพยาบาลที่อยู่ใกล้เคียงพื้นที่โครงการในจังหวัดระยอง หรือสถานีบริการสาธารณสุขใกล้เคียงตามแผนควบคุมภาวะฉุกเฉินประจำโรงงาน - กรณีภาวะฉุกเฉินทางโครงการสามารถแจ้งเหตุให้หน่วยงานภายนอกทราบทันทีที่เกิดการติดต่อสื่อสารหน่วยงานภายนอก ผ่านระบบ Hotline ระบบวิทยุสื่อสาร (Walkie-Talkie Radio) และ ระบบโทรศัพท์มือถือ หรือระบบสื่อสารอื่นๆ เพื่อติดต่อขอความช่วยเหลือ ควบคู่กับการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินตามแผนฉุกเฉินของโครงการนั้นๆ และแผนปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินของจังหวัดระยอง - เมื่อวันที่ ๖ พ.ย. ๕๑ เกิดเหตุรั่วไหลของสารเคมีในถังเก็บสำรอง จากรายงานการตรวจลงผลสาเหตุการรั่วไหล ระบุว่าทางโรงงานได้ทำการแจ้งเตือนคนบนรถ และโรงงานข้างเคียงว่าควรวางควบคุมสถานการณ์ได้ แต่ในขณะที่ระบบสำรองความฝ่าน้ำมีถังใช้ไม่ได้	๑. ทางโรงงานรับผิดชอบแจ้งกับภคกานินคมา เท่านั้น โดยไม่แจ้งกับหน่วยงานอื่น จึงเกิดความล่าช้า โดยเฉพาะโรงเรียนประถมหรือศูนย์เลี้ยงเด็ก ที่มีเด็กเล็กเป็นจำนวนมาก รวมทั้งโรงพยาบาล และวัด ต้องแจ้งหรือรวดเร็วทันที แต่กลับล่าช้าและไม่ครอบคลุมครบถ้วน ๒. ทางบริษัทฯ จะแจ้งผ่าน SMS โดยมีรายชื่อผู้ได้รับประมาณ ๔๐๐ คน ซึ่งทยอยเดินทางไป แต่ระดับโรงเรียน จะแจ้งถึงผู้อำนวยการโรงเรียน คนเดียวเท่านั้น ๓. ข้อความ SMS มีเนื้อหาหลักขั้วโรงงานอื่น แต่ไม่เหมาะสมกับการตัดสินใจของชุมชน โดยขาดข้อมูลที่สำคัญหลายส่วน เช่น ชื่อสารเคมีที่เกิดการรั่วไหล ที่ทางการแพร่กระจายของสารเคมี ความเข้มข้นของสารเคมี ณ ที่เกิดเหตุ และแนวทางการป้องกันตนเอง ๔. ไม่มีภาชนะบรรจุหรือถังเก็บของเสียที่ชุมชนเลย ทั้งหอกระจายข่าวและสัญญาณเตือนภัยเตือนภัยที่ติดตั้งในชุมชนต่างๆ มาหลายปีแล้ว แต่ไม่เคยใช้งานได้เลยแจ้งเตือนเมื่อเกิดเหตุเลย	๑. เหตุฉุกเฉินที่โครงการภายนอกเขตโรงงานในระดับ ๒ และ ๓ ต้องแจ้งชุมชนทันที โดยเจ้าหน้าที่มีความอ่อนไหว เช่น มีเด็ก ผู้สูงอายุ ผู้ป่วย ผู้พิการ ฯลฯ อยู่รวมกัน ๒. ใช้หลายช่องทางสื่อสารทั้งชุมชนรวมร่วมกัน เช่น SMS หรือกระจายข่าว วิทยุชุมชน โทรทัศน์ วิทยุชุมชน ฯลฯ โดยเตรียมประเด็นเนื้อหาของการแจ้งเหตุให้ประชาชน ชัดเจน และครบถ้วน ให้ชุมชนสามารถตัดสินใจดำเนินการต่อไปได้ ๓. ภาวนิคมฯ ร่วมกับเทศบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปรับปรุงหอกระจายข่าว และสัญญาณเตือนภัยในชุมชนต่างๆ ให้ใช้งานได้จริงและทดสอบแจ้งเหตุเป็นประจำ เช่น ทุกเดือน เป็นต้น
๖. แผนปฏิบัติการกรณีฉุกเฉิน	แผนปฏิบัติการ - แผนควบคุมภาวะฉุกเฉินของบริษัทฯ ได้จัดทำข้อปฏิบัติในกรณีเกิดการรั่วไหลของสารบางชนิด ได้แก่ ก๊าซคลอรีน, โซลโฟลีน, Ailyl chloride, DCH, ECH และมุ่งเน้นเฉพาะการปฏิบัติการปฏิบัติของพนักงานในโรงงาน แต่ไม่มีการจัดทำแผนทางการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ชุมชนที่อยู่ในที่อยู่โดยรอบ การซ้อมแผนฉุกเฉิน - ซ้อมแผนฉุกเฉินอย่างร่วมกันระหว่างบริษัทฯ และ บริษัท KJ-บีบี ๒ ครั้ง - ซ้อมแผนฉุกเฉินใหญ่ร่วมกับภาวนิคมฯ และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องปีละ ๑ ครั้ง	สถานที่สำคัญและจุดสำคัญในชุมชน เช่น ศูนย์พัฒนาฯ โรงเรียนมัธยม ฯลฯ ไม่ทราบแนวทางการอพยพและหาที่หลบภัยเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน และไม่เคยซ้อมแผนฉุกเฉิน จึงมีกรณีงานนักเรียนออกไปเล่นที่พื้นที่ชุมชนในพื้นที่ได้รับผลกระทบจนเจ็บป่วย หรือกรณีโรงเรียนให้ให้นักเรียนมาร่วมกันกลางสนาม เพื่อขอผู้ปกครองมารับกลับบ้าน เป็นต้น	๑. จัดทำและเผยแพร่คู่มือการปฏิบัติงานในกรณีที่เกิดการระเบิด หรือรั่วของสารเคมีทุกชนิดให้กับพนักงาน และชุมชนที่อยู่โดยรอบ ๒. ให้มีการซ้อมแผนฉุกเฉินร่วมกับชุมชนทุกชุมชน อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ๓. จัดทำโปรแกรมให้ความรู้เกี่ยวกับสารเคมี และแสดงวิธีการปฏิบัติงานในกรณีที่มีและแก้ไขจากสารเคมีเบื้องต้นในกรณีที่มีสารเคมีรั่วไหล ให้แก่ โรงเรียน วัด และประชาชนทราบโดยทั่วกัน

ข้อเสนอเพื่อการปรับปรุง ระบบรองรับอุบัติเหตุภัยสารเคมีที่มาจากอุบัติเหตุและพื้นที่ใกล้เคียง

กรณีสารเคมีรั่วไหลจากโรงงานของบริษัท อติตยา เบอร์ล่า ในนิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก อ.เมือง จ.ระยอง เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๓ ที่ผ่านมา ได้สร้างผลกระทบต่อชุมชนและมีผู้เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลจำนวนหลายร้อยคน จึงมีข้อเสนอเพื่อปรับปรุงระบบรองรับอุบัติเหตุภัยสารเคมีที่มาจากอุบัติเหตุและพื้นที่ใกล้เคียง ดังรายละเอียดในตาราง

ระบบรองรับ อุบัติเหตุภัยสารเคมี	ประเด็นปัญหาในปัจจุบัน	ข้อเสนอเพื่อการปรับปรุงระบบ
๑. การแบ่งระดับของเหตุฉุกเฉินและการแจ้งเหตุกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<p>๑. ในแต่ละโรงงานมีการแบ่งระดับของเหตุฉุกเฉินและขั้นตอนในการสื่อสารกับการนิคมฯ ไม่เหมือนกัน และยังแตกต่างจากการนิคมฯ และหน่วยงานอื่นๆ</p> <p>๒. หากเป็นเหตุฉุกเฉินระดับ ๑ โรงงานจะไม่แจ้งเหตุกับหน่วยงานใดเลย ต้องร้ายแรงระดับ ๒ และ ๓ จึงจะมีการแจ้งการนิคมฯ ทำให้เกิดปัญหาที่โรงงานไม่สามารถแจ้งเหตุและรับมือกับเหตุฉุกเฉินได้ทันกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น</p>	<p>๑. พัฒนาระบบการแบ่งระดับของเหตุฉุกเฉินให้สอดคล้องกันทุกโรงงานและทุกหน่วยงาน</p> <p>๒. กำหนดให้ต้องแจ้งไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกรณีเหตุฉุกเฉินในทุกระดับ โดยระดับ ๑ อาจแจ้งบางหน่วยงาน แต่ต้องไม่จำกัดเฉพาะการนิคมฯ ควรรวมถึงหน่วยงานสาธารณสุข (สายด่วน ๑๖๖๙) และ ป้องกันภัยจังหวัดด้วย ส่วนระดับ ๒ และ ๓ ต้องแจ้งหน่วยงานและชุมชนทันที</p>
๒. การเผชิญเหตุของทางโรงงาน	<p>ไม่มีการตรวจวัดค่าความเข้มข้นของมลพิษในอากาศในบริเวณที่เกิดเหตุ ซึ่งเป็นหลักการทั่วไปที่ควรดำเนินการ เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับฝ่ายต่างๆ เช่น โรงพยาบาล และหน่วยเผชิญภัย เป็นต้น</p>	<p>กำหนดมาตรการและขั้นตอนในการเผชิญเหตุ การระงับ และการแก้ไขให้ครบถ้วนและชัดเจน โดยต้องมีการบังคับใช้อย่างจริงจังและมีการลงโทษที่เหมาะสม</p>
๓. การประกาศเหตุฉุกเฉินของหน่วยราชการ	<p>สาธารณสุขจังหวัดระยองมีการประกาศเหตุฉุกเฉิน เนื่องจากจำเป็นต้องย้ายผู้ป่วยออกจากโรงพยาบาลมาตาพุด ซึ่งอยู่ในพื้นที่ได้รับผลกระทบด้วย ในขณะที่ทางจังหวัดระยองมีการดำเนินการแก้ไขปัญหา แต่ไม่มีการประกาศเหตุฉุกเฉิน จึงเกิดอุปสรรคในหลายด้าน เช่น บุคลากรสาธารณสุขต้องไปจัดการจราจร แทนที่จะเป็นตำรวจจราจรออกมาทำหน้าที่ตามการประกาศเหตุฉุกเฉินของจังหวัด เป็นต้น</p>	<p>ทางจังหวัดต้องตัดสินใจประกาศเหตุฉุกเฉินให้เหมาะสมกับสถานการณ์อุบัติเหตุ เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ออกมาทำหน้าที่อย่างเป็นทางการและเป็นระบบโดยมีการประสานงานที่ดี</p>
๔. การเยียวยาและความรับผิดชอบ	<p>๑. การตรวจสอบสาเหตุของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นและแนวทางการแก้ไขปรับปรุง ดำเนินการโดยบริษัทที่ปรึกษาซึ่งรับค่าจ้างจากบริษัท อติตยาเบอร์ล่า ซึ่งเป็นโรงงานต้นเหตุ จึงมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความเชื่อถือได้และความโปร่งใสของการตรวจสอบ</p>	<p>๑. การสืบสวนกรณีเกิดอุบัติเหตุ (After Incident Investigation) ต้องดำเนินการโดยหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญและต้องไม่รับค่าจ้างและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับโรงงานต้นเหตุ และต้องสืบสวนให้แล้วเสร็จโดยไม่ล่าช้าเกินไป และเปิดเผยรายงานต่อสาธารณะ</p>

ระบบรองรับ อุบัติเหตุสารเคมี

ประเด็นปัญหาในปัจจุบัน

ข้อเสนอเพื่อการปรับปรุงระบบ

๒. การรับมือขอรับค่ารักษาพยาบาลของผู้บาดเจ็บเป็นระยะเวลา ๗ วันของทางบริษัท อิติตยา เบอรัลล่า มีเพียงแนวทางกว้างๆ แต่ยังไม่ชัดเจนถึงขอบเขตความรับผิดชอบ และผู้ได้รับผลกระทบ เช่น คนงาน และชาวบ้าน ยังไม่ทราบ หรือยังสับสน จึงยังไม่ได้ไปโรงพยาบาล

๓. การเยียวยาและความรับผิดชอบอื่นๆ ของบริษัท อิติตยา เบอรัลล่า ยังไม่ชัดเจน เช่น ค่าชดเชยการเจ็บป่วย ผลกระทบและความเสียหายต่อพืชและการประกอบอาชีพของชาวบ้าน ความรับผิดชอบทางอาญา และความรับผิดชอบทางแพ่งอื่นๆ

๒. บริษัท อิติตยา เบอรัลล่า ต้องแสดงความรับผิดชอบอย่างชัดเจน โดยให้มีการตรวจสอบของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งทางแพ่ง ได้แก่ ค่ารักษาพยาบาลทั้งหมด ค่าชดเชยการเจ็บป่วย ค่าความเสียหายต่อพืชและการประกอบอาชีพของชาวบ้าน และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งความรับผิดชอบทางอาญา

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

จัดทำโดย

ศูนย์ประสานงานพัฒนาระบบและกลไกการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)
ชั้น ๒ อาคารเลขที่ ๘๘/๓๗ ติวานนท์ ๑๔ ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐ โทรศัพท์ ๐๒-๕๙๐-๒๔๗๘ โทรสาร ๐๒-๕๙๐-๒๓๑๑
เว็บไซต์ www.nationalhealth.or.th และ www.thia.in.th อีเมล contact_hia@nationalhealth.or.th

ร่วมกับ

มูลนิธินโยบายสุขภาพ (มนส.) ๘๗/๔๙๕ หมู่บ้านภัสสรรัตนานิเบศร์ ซ.๓๑ ถ.บางกรวย-ไทรน้อย
ต.บางรักใหญ่ อ.บางบัวทอง จ.นนทบุรี ๑๑๑๑๐ โทรศัพท์ ๐๒-๙๒๐-๘๖๙๑-๒ โทรสาร ๐๒-๙๒๐-๘๘๔๕
พิมพ์ ครั้งที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๓ จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม